

מיפוי מצב וצרכי הסטודנטים הערבים בתקופת החירום לקראת תחילת לימודיהם האקדמיים

תוכנית "רואד"
הנגשת השכלה גבוהה בחברה הערבית

נובמבר 2023

מלחמת אוקטובר: השפעות והתמודדות במרחב האקדמי של החברה הערבית

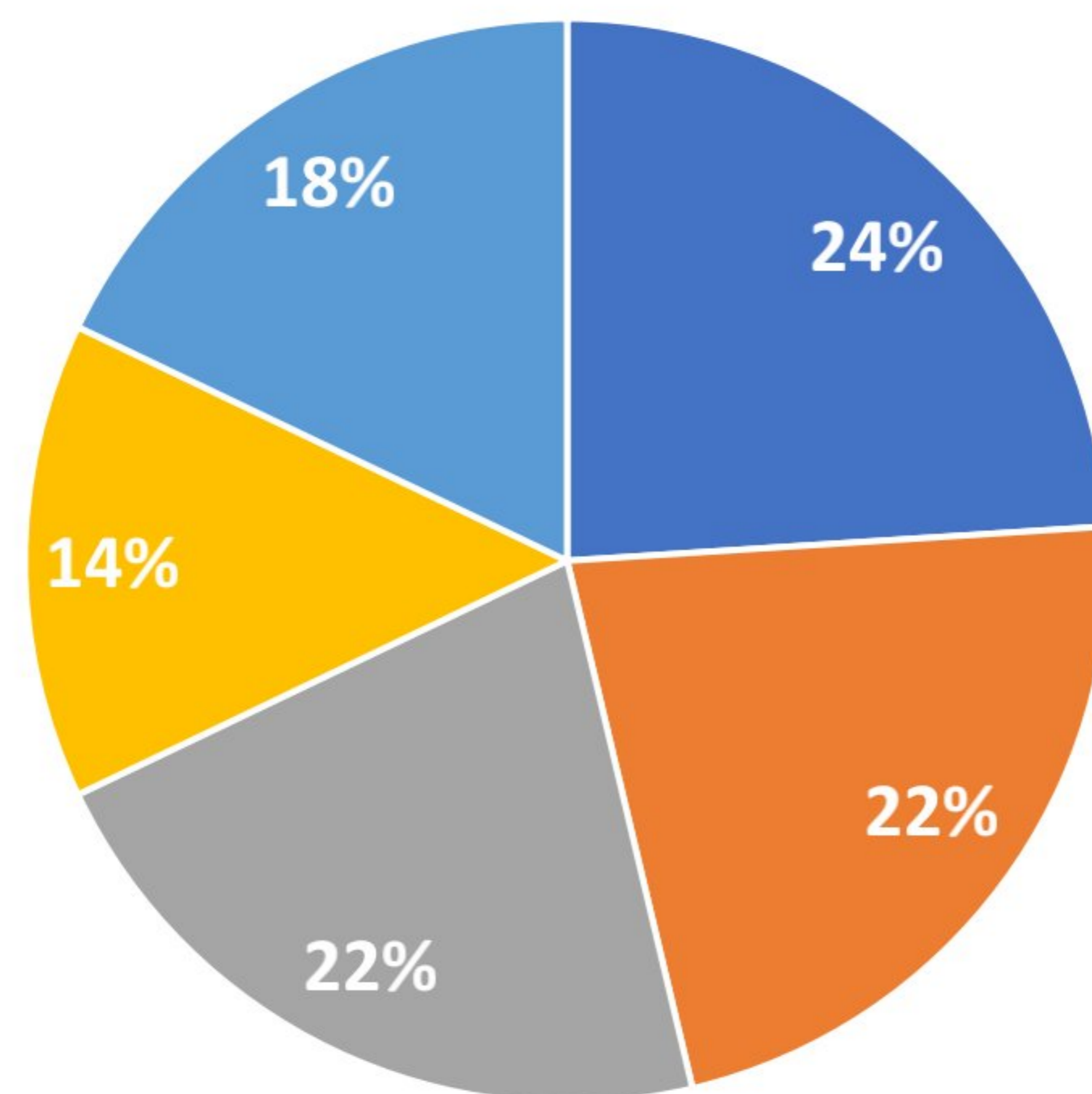
המלחמה אשר החלה באוקטובר יצרה שינויים רבים בכל רבדי החיים בישראל. האקדמיה הישראלית המהווה למעשה מרחב משותף ראשון עבור יהודים וערבים עוברת גם היא זעזועים רבים מפרוץ המלחמה, ביניהם שינוי מועד פתיחת שנת הלימודים לצד מתחים רבים העולים בין יהודים וערבים במוסדות האקדמיים. אנו ב- "רואד" לאחר התאוששות מההלם הראשוני שלא פסח על איש, יצאנו מהר לעשייה משמעותית ונרתמנו למען התלמידים וסטודנטים, על ידי מתן מענה מותאם ומדויק לצרכי השטח בתקופה זו. כחלק מהפעילויות הרבות, ביצענו מיפוי צרכים נרחב על ידי שיחות יזומות של רכזות התוכנית עם מדגם מייצג של החברה הערבית של 296 ממשתתפי התוכנית, בדגש על מתחילי שנה א' ותלמידי המכינות הקדם אקדמיות מכל חלקי הארץ. במצגת זו נציג את עיקרי הממצאים ממיפוי זה.

מטרות המיפוי

1. איתור צרכים פועליים וקונקרטיים מן השטח.
2. מתן מענה מהיר בזמן אמת.
3. הבנה וקבלת תמונת מציאות מושכלת ומעודכנת המבוססת על נתונים אמינים.
4. יצירת דיאלוג פורה עם מוטבי מהתוכנית לאיתור מענים, פתרונות וכלים נחוצים.
5. רתימת והפעלת שותפים לספק פתרונות משלימים ומתמשכים, בהתאם לאזורי המומחיות של כל ארגון.

פילוח משיבים לפי אזור גיאוגרפי

מדגם של 296 משיבים

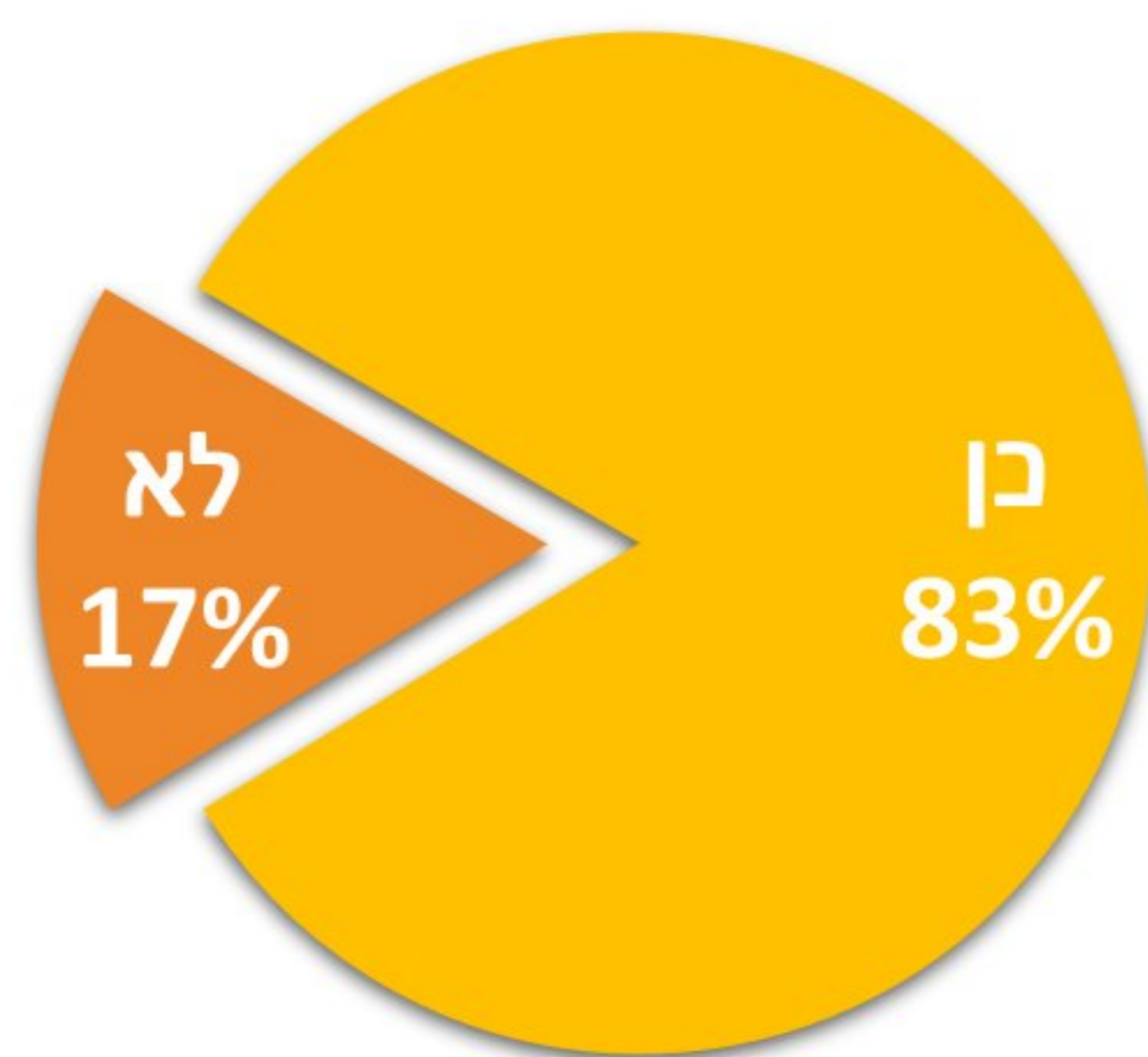

■ דרוזים ■ צפון ■ מחולש ■ דרום ■ ירושלים

האם סטודנטים מתכוונים להתחיל את שנת הלימודים?

83% מהסטודנט כן מתכוונים להתחיל את שנת הלימודים.

17% מהסטודנט לא בטוחים/מתכוונים להתחיל את שנת הלימודים.

■ כן
 ■ לא

הסיבות המרכזיות בקרב הסטודנטים שאינם מתכוונים להתחיל את לימודיהם הן סיבות כלכליות ו/או ביטחוניות.

איך הסטודנטים מרגישים לקראת תחילת שנת הלימודים?

פגיעה
במוטיבציה
לקראת תחילת
הלימודים

חשש להסתובב
במרחבים
משותפים

חשש גדול, פחד
וחרדה

מנסים להחזיק
מעמד /
להתמודד

בלבול, חוסר
יציבות ואי ודאות

מצב נפשי
מעורער

"המצב לא רגוע בדרום וגם אני לא רגועה בפנים"

"אני בסדר נושמת וחייה אבל מפחדת והמצב
הנפשי שלי לא כל כך אבל מקווה שהכל יהיה
בסדר"

אתגרים מרכזיים לקראת תחילת הלימודים

המצב הכלכלי מאתגר את כלל האזורים בשיעורים גבוהים, המצב הביטחוני מטריד את תושבי כלל האזורים בשיעורים גבוהים מלבד החברה הדרוזית אשר מוטרדת בשיעורים גבוהים יותר מקשיים לימודיים.

איזה כלים יכולים לעזור לסטודנטים הערבים להשתלב באקדמיה במציאות הנוכחית

רכזות "רואד" זיהו כי על אף הצרכים הסטנדרטים ברובם שהועלו על ידי הסטודנטים, החששות והאתגרים שעלו על ידי הסטודנטים הינם עמוקים ורחבים בהשוואה לשנים אקדמיות רגילות. הגברת המענים הבאים יש בידה לסייע באופן משמעותי לטובת שילוב הסטודנטים הערבים:

- צורך בקשר אישי רב עם צוות מנהלי ואקדמי.
- סיוע כלכלי.
- תמיכה נפשית.
- הנגשת שירותים.
- עידוד השתתפות בפעילות חברתית בקמפוס.
- הבנת "כללי המשחק" בקמפוס – נהלים, סטנדרטים וציפיות המוסד מהם.

קריאה ליצירת שיתופי פעולה למען הסטודנטים

תוכנית "רואד" פותחת דלתותיה ומזמינה את המוסדות, הארגונים והשותפים האסטרטגיים לשתף פעולה עם צוות התוכנית במיזם חינוכי משותף. מוזמנים להתגבש ולפעול יחד איתנו למען הסטודנטים והסטודנטיות, על מנת ליצור רצף של פתרונות יעילים ומותאמים המתחשבים באתגרים הייחודיים המתעוררים בשוק החינוך הגבוה בחברה הערבית.

צוות תוכנית "רואד" ישמח לעבוד מקרוב עם גופים שונים, ולתמוך ביוזמות שמטרתן להטמיע ולשפר את השילוב המלא של הסטודנטים הערבים במערכת האקדמית הישראלית.

תודה שִׁכְרָא